

Helse- og omsorgskomiteen Stortinget
Stortinget, Karl Johansgt. 22
0026 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
13/56-1/PL/PKF

Dato:
01.02.2013

Høring om Meld. St. 10 (2012-2013) - God kvalitet, trygge tjenester

God kvalitet og trygge tjenester er hva Helseministeren lover i stortingsmeldingen om "Kvalitet og pasientsikkerhet i helse – og omsorgssektoren". Meldingen er et skritt i riktig retning for å gi trygg og sikker behandling på litt lenger sikt. I mellomtiden må det settes inn tiltak som raskt kan avhjelpe situasjonen.

Apotekfarmasøytene kompetanse på legemidler må utnyttes bedre for å redusere skader knyttet til feil bruk. Undersøkelser viser at økt bruk av denne ressursen har positiv effekt.

Det er viktig at politikere og myndigheter har satt riktig legemiddelbruk på dagsorden. Uheldig legemiddelbruk blir trukket frem som en av de viktigste årsakene til pasientskader. Om lag 12 prosent av pasientskadene skyldes feil legemiddelbruk, og det er en betydelig helseutfordring at minst 1000 pasienter dør hvert år og at 5 % av alle akuttinnleggelser på sykehus skjer som følge av bivirkninger og feil bruk. Mange liv kunne ha vært spart, og halvparten av disse sykehusinnleggelsene unngått, dersom den samlede legemiddelbehandlingen var bedre kvalitetssikret.

Økt bruk av farmasøytene kompetanse

Med en aldrende befolkning, en økende og mer kompleks legemiddelbruk samt knapphet på helsepersonell, er det viktig å benytte de ressursene som er til rådighet innen helsevesenet på en effektiv og god måte. Det er godt dokumentert at et godt samarbeid mellom lege, sykepleier og farmasøyt i oppfølgingen av pasienten, såkalt legemiddelgjennomgang, øker sikkerheten knyttet til behandlingen. Dette er god pasientomsorg i praksis.

Apotekene er et lavterskeltilbud til pasientene, der ca 6500 helsearbeidere, hvorav 2600 farmasøyer, hver dag gir god pasientomsorg med sin kompetanse innen legemidler og bruken av dem. Landets 730 apotek behandler mer enn 32 millioner resepter pr år. I møtet med pasienten rettleder de apotekansatte i riktig bruk, avdekker mulige misforståelser og feil, og svarer på spørsmål og problemstillinger knyttet til legemidlene.

Legemiddelsamtalen

Satt i system og med ekstra ressurser til rådighet, kan apotekfarmasøytene bidra til enda bedre behandling og redde liv ved at det på apoteket gis mulighet for å gjennomføre en mer

systematisert gjennomgang av hvordan legemidlene brukes sammen med pasienten. I meldingen er denne tjenesten kalt legemiddelsamtale.

På den måten kan man identifisere pasienter med risiko for legemiddelrelaterte problemer og eventuelle bekymringer, misforståelser og feilbruk avdekkes. I stortingsmeldingen er slike legemiddelsamtaler omtalt som et "sentralt virkemiddel ... for å sette pasienten i stand til å bruke legemidlene riktig." (kp. 2.9). Apotekbransjen savner imidlertid et klart oppdrag om å sette i verk dette virkemiddelet.

Sikre riktig bruk

En rapport fra WHO (2003) viser at ca 50 % av pasienter med kroniske lidelser ikke bruker legemidlene riktig, eller lar være å ta dem. Undersøkelser har også vist at så mange som 30 % av pasientene ikke tar legemidlene sine fordi de er usikre på behandlingen og er redde for mulige bivirkninger.

Det er en kjensgjerning at mange pasienter har problemer med å følge opp den legemiddelbehandlingen som er forskrevet av legen. Dette gis særlig omtale (kp. 2.5.4) i meldingen, der det trekkes frem hvor det går galt i behandlingsforløpet. Resultatet er dårligere helse og dårlig utnyttelse av ressursene i helsetjenesten.

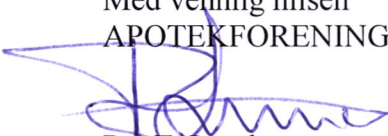
I England har man positive erfaringer med tiltak i apotekene som skal sikre at legemiddelbrukere får innarbeidet gode vaner fra starten av når de skal begynne med nye legemidler. Tilsvarende tilbud er nå under utprøving i norske apotek, på apotekbransjens initiativ og bekostning, knyttet til oppstart med nye blodfortynnende legemidler. En systematisk oppfølging av oppstartsbehandling av pasienter fra apotek kan gi stor verdi i form av bedre behandlingseffekt og tryggere bruk.

Skal man få til denne typen tjenester, må det selvsagt settes av ressurser og det må prioriteres. Erfaring fra flere land der man har innført dette som tjeneste i apotek, viser at dette vil være riktig prioritering, det har gitt meget positive resultater og det er samfunnsøkonomisk lønnsomt.

Arbeidet for å sikre riktig legemiddelbruk må systematiseres og finansieres. Sett i forhold til de store utfordringene ellers i helsevesenet, er ovennevnte forslag tiltak som raskt kan iverksettes og gi positiv effekt. Vi støtter opp om det arbeidet som Helseministeren nå har startet og kan forsikre om at landets apotekfarmasøyter står klare til innsats.

I Stortingsmeldingen signaliseres det at Helseministeren vil sette i gang et femårig program for pasientsikkerhet fra 2014 bygget på erfaringer fra pasientsikkerhetskampanjen "I trygge hender". For å styrke arbeidet med å sikre at norske borgere bruker legemidler riktig, må apotekene trekkes aktivt med i og mobiliseres i det videre arbeidet.

Med vennlig hilsen
APOTEKFORENINGEN

Per T. Lund
Adm. direktør

Per Kristian Faksvåg
Fagdirektør